

HELSINGIN KAUPUNKI

SUNILANPUISTON PERUSPARANNUS

07.10.2025

JULKINEN



PROJEKTI 322692

REV: B0



Sisällys

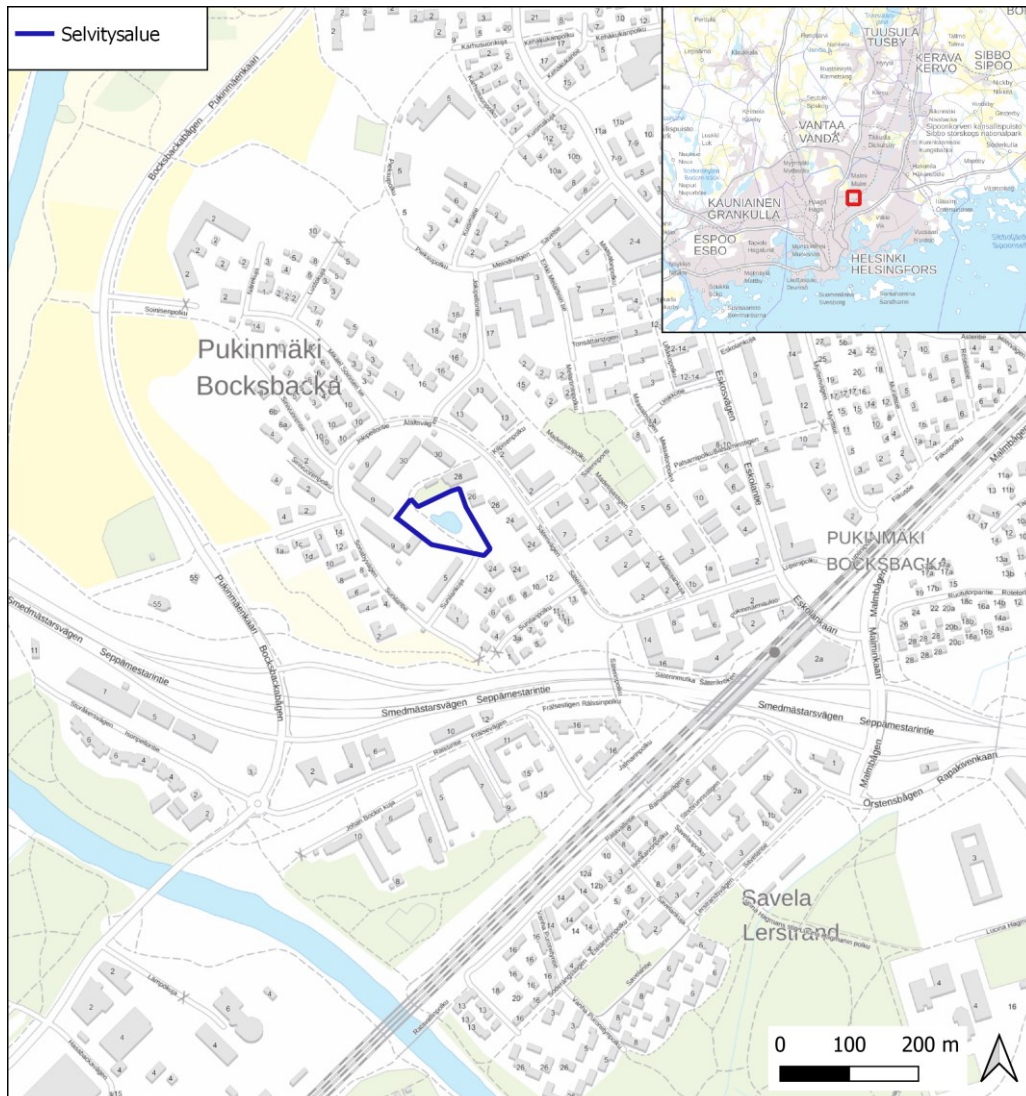
1. Johdanto.....	3
2. Selvitysalue	3
3. Sunilanpuiston nykytila.....	4
3.1. Menetelmät.....	4
3.2. Tulokset.....	4
4. Parannusehdotukset	13
4.1. Pöntöt ja keinopesät	13
4.2. Alueen puusto ja metsä	15
4.3. Lammen ympäristö ja kasvillisuus.....	15
4.4. Muut istutukset	15
5. Yhteenveto.....	16
Viittaukset	17

1. Johdanto

Tässä raportissa kuvataan Sunilan puiston perusparannukseen liittyen tehty maastaselvitys ja suunnitelma alueen monimuotoisuuden parantamiseksi. Selvityksen tavoitteena on tuottaa tietoa alueen luontoarvoista, ja antaa parannusehdotuksia puiston monimuotoisuuden parantamiseksi. Selvityksen toteutti ja raportin laati Laura Kares (FM), laadunvarmistuksesta vastasi ins. tiimipäällikkö Janne Varjola, molemmat WSP Finland Oy:stä.

2. Selvitysalue

Selvitys kattoi Sunilan puistoalueen. Puisto sijaitsee Helsingin Pukinmäessä, noin 10 km etäisyydellä koilliseen Helsingin keskustasta. Selvitysalue on esitetty alla (Kuva 2-1).



Tulostettu 07/10/2025, LK.
Lähteet:
Pohjakartta © Maanmittauslaitos

Kuva 2-1 Selvitysalueen sijainti.

3. Sunilanpuiston nykytila

3.1. Menetelmät

Selvitysalue kartoitettiin 2.10. 2025. Alueella keskityttiin arvioimaan puistossa sijaitsevan vaahteralehdon luonnontila, alueella esiintyvää eläin- ja kasvilajistoa sekä lammen mahdollista lähdevaikutteisuuutta. Havaintojen paikkatiedot tallennettiin maastossa QGis-sovelluksella. Kartoitushetkellä sää oli syksyinen, tyyni ja poutainen, noin +7 astetta.

3.2. Tulokset

Puistossa havaittiin jonkin verran lintulajistoa. Lajit olivat tyypillisiä puistoissa ja kaupunkiympäristöissä esiintyviä lintuja, kuten talitiainen (LC), mustarastas (LC), sepelkyyhky (LC) ja punarinta (LC). Alueella havaittiin yksi uhanalainen laji, varpunen (EN), ja silmälläpidettävistä lajeista harakka (NT) ja västäräkki (NT). Havaintoja pesinnästä esim. risupesistä tai linnunpönttöjä ei havaittu. Osassa vanhemmissa vaahteroista oli koloja, joita kolopesijät, kuten käpytikka voivat käyttää pesintään. Myös lepakot voivat käyttää koloja päiväpiilopaikkoina.

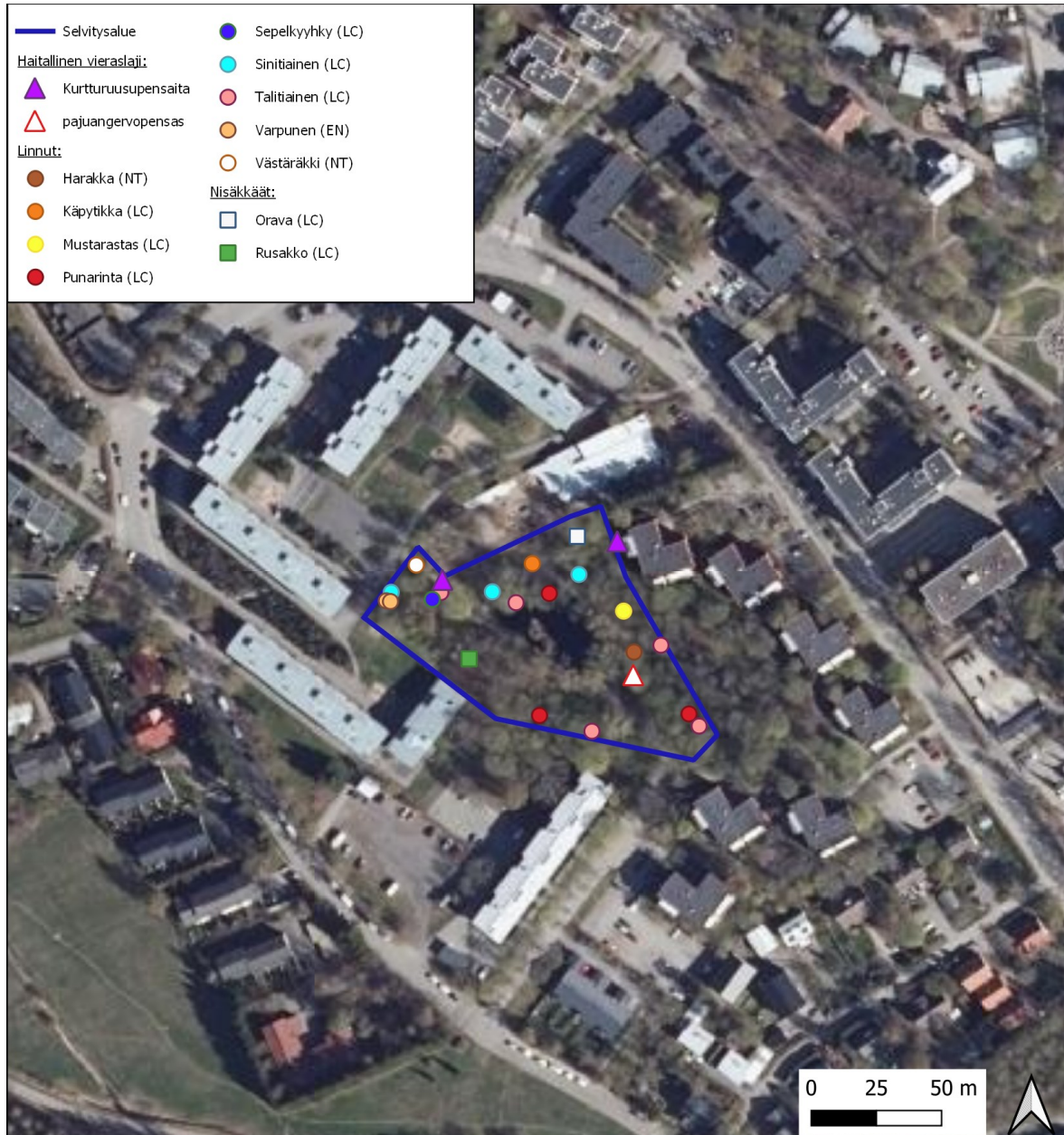
Puistoa ympäröi vaahteralehtometsä, joka on silmälläpidettävä luontotyyppi (Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018) (Kuva 3-10). Puuston päälaji oli vaahtera. Vaahteraa esiintyi runsaasti, noin 40–50 yksilöä pienistä taimista useiden metrien pituisiin vanhoihin yksilöihin. Vaahteran lisäksi alueella kasvoi varttuneita tammia noin 10 yksilöä ja runsaasti tammen taimia. Lisäksi puustoon kuului muun muassa haapoja ja koivuja. Tervaleppää ja lehtikuusia esiintyi muutamia yksilöitä.

Kuusetumista puistoalueella ei ole tapahtunut eikä kuusia havaittu. Lahopuuta alueella on niukasti, vain yksittäisiä pieniä puun osia (Kuva 3-9). Vaahteralehdoissa kasvavia luonnon kasveja ei juurikaan esiintynyt. Kasvillisuuden oli vallannut levinneet koriste- ja puutarhakasvit, kuten valkolumimarja ja pikkutalvio (Kuva 3-12). Lahopuiden vähäisyyden ja luonnon kasvien puutteellisuuden vuoksi edustavuudeltaan metsä oli heikko.

Alueelta havaittiin pieniä määriä vieraslajeja. Kurtturuusu (*Rosa rugosa*) on kansallisesti säädetty haitalliseksi vieraslajiksi. Laji on monivuotinen pensaskasvi, joka leviää tehokkaasti juuriversojen ja siementen avulla. (Vieraslaji.fi, luettu 8.10.2025). Selvitysalueella tunnistettiin kaksi kurtturuusun esiintymää (Kuva 3-1). Yhteen esiintymään kuuluu muutamia pensaita. Esiintymät suositellaan poistettaviksi. Lisäksi havaittiin pajuangervoryhmään (*Spiraea salicifolia* -ryhmä) kuuluva esiintymä. Pajuangervot ovat myös kansallisesti säädetty haitalliseksi vieraslajiksi, ja ne lisääntyvät hyvin nopeasti ja leviävät uusille paikoille tehokkaasti (Vieraslaji.fi, luettu 8.10.2025. Alueelta tunnistettiin yksi isompi esiintymä (Kuva 3-3).

Puistoalueen keskeinen osa on puiston keskiosassa oleva lampi. Rantaa reunustivat varttuneet hopeasalavat, koivut ja tervalepät (Kuva 3-5). Lammen nykyinen luonnontila oli hyvin heikko. Vesi oli tummaa, lehtien ja oksien täyttämää (Kuva 3-4). Rannalla kasvoi esimerkiksi pikkulimaskaa, joka indikoi lammen rehevöitymisestä. Lisäksi raate (*Menyanthes trifoliata*) oli vallannut ranta-alueita. Lammen rannasta etsittiin lähteisyydestä indikoivia sammalajeja. Muutamia sammalnäytteitä kerättiin lammen pohjavesivaikutteisuuuden määrittämiseksi. Sammalet tunnistettiin saukonsammaleeksi (*Leptodictyum riparium*), otaluhtasammaleeksi (*Calliergonella cuspidata*) ja lehtoritvasammaleeksi (*Amblystegium serpens*) (Kuva 3-6). Kyseiset lajit eivät ole lähteisyyttä ilmentäviä vaan yleisiä kosteilla paikoilla

esiintyviä lajeja. Lähdesammalia lammikon rannasta ei täten havaittu. Lisäksi lammen ympäriltä etsittiin veden mahdollista purkupistettä, kuten ojaa tai vettä johtavaa putkea. Puiston laidalta löydettiin kaivo, jota kautta ylijäämävesi johdetaan lampeen (Kuva 3-7-Kuva 3-8). Varsinaista veden purkupistettä ei havaittu.



Tulostettu 08/10/2025, LK.
Lähteet:
Pohjakartta © Maanmittauslaitos

Kuva 3-1. Selvitysalueen lajihavainnot.



Kuva 3-2. Kurtturuusua puiston reunamilla.



Kuva 3-3. Pajuangervoesiintymä.



Kuva 3-4. Lammen reuna, joka on täyttynyt oksista ja lehdistä.



Kuva 3-5. Lampeen reunustavaa puustoa. Lampeen reunustavat hopesalavat, tervalepät ja koivut.



Kuva 3-6. Lammen rannassa yleistä kosteilla paikoilla kasvavaa otaluhtasammalta.



Kuva 3-7. Kaivon kansi polulla lammen lähetyvillä.



Kuva 3-8. Kaivosta lampeen päin johtava ylijäämäveden putki.



Kuva 3-9. Alueen yksittäisiä lahoppuun osia.



Kuva 3-10. Yleiskuva vaahteralehtometsän puustosta.



Kuva 3-11. läkäs vaahtera, jossa oli koloja.



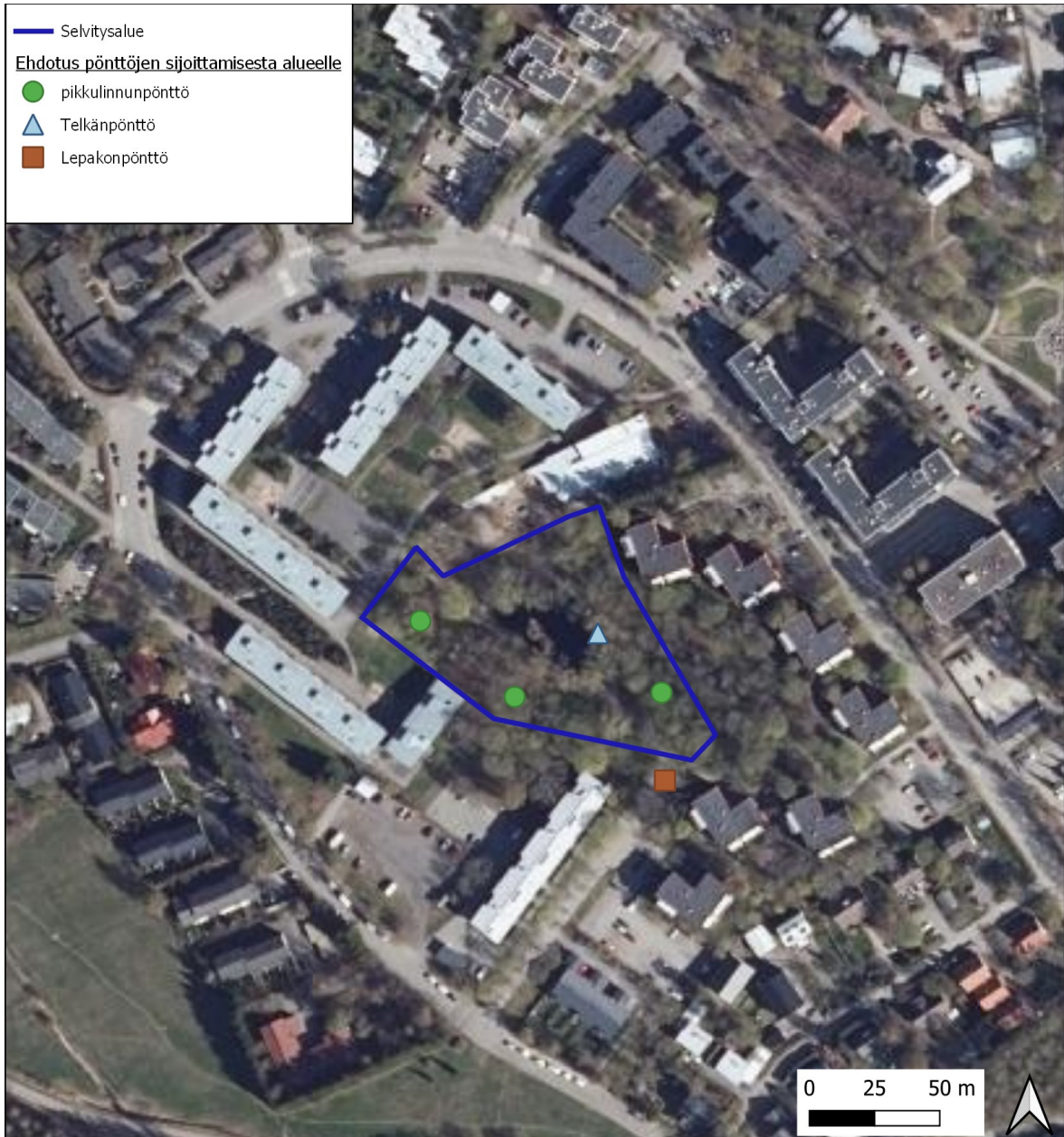
Kuva 3-12. Vaahteralehtometsässä esiintyviä koriste- ja puutarhakasveja.

4. Parannusehdotukset

4.1. Pöntöt ja keinopesät

Yksi konkreettisista toimista puiston luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi on lintujen ja lepakoiden pesimisen ja elinympäristöjen tukeminen pönttöjen avulla. Linnunpöntöt tarjoavat pesimäpaikkoja kaupunki- ja pihapiiriympäristössä pesiville lajeille, kuten tiaisille ja siepoille. Lammen vesiympäristöä ajatellen esimerkiksi telkän pönttö mahdollistaisi telkän pesimisen alueella. Lepakoille suunnatut pöntöt puolestaan tarjoavat suojaisia pesäpaikkoja lepakoille. Esimerkiksi pohjanlepakko voi viihtyä myös kaupunkiympäristössä, kun taas viiksisiiippa ja isoviiksisiiippa esiintyvät lähes aina metsissä, etenkin vanhoissa ja kuusivaltaisissa metsissä.

Pönttöjen sijoittelussa on tärkeää huomioida eri lajien tarpeet. Pikkulintujen pöntöt suositellaan kiinnittämään rauhallisille paikoille noin 1,5–3 m korkeuteen. Pönttöjä kannattaa asentaa useampia ympäri puiston vaahteralehtometsän aluetta. Telkän pönttö tulee sijoittaa lampea reunustavaan puuhun riittävän korkealle, petojen, kuten kissojen tai näätäeläinten varalta. Pöntön alle tulee jättää vapaata tilaa, jotta poikaset pääsevät turvallisesti hyppäämään alas pöntöstä. Pönttö kannattaa sijoittaa puistossa sijaitsevan pienemmän polun lähelle vilkkaammin kuljetun tien sijaan. Lepakon pöntöt tulee sijoittaa mahdollisimman korkealle (3–6 m), paikkaan, joka saa mahdollisimman paljon suoraa auringonvaloa. Lisäksi pönttöjen edustojen tulee olla oksilta ja kasvillisuudelta esteettömiä lepakoiden lentorataa varten. Esimerkiksi puiston edustalla sijaitsee isompia lehmuksia, joiden edustalla on esteetöntä lentorataa. Ehdotuksia pönttöjen sijoittelusta esitetään kuvassa (Kuva 4-1).



Tulostettu 12/11/2025, LK.
Lähteet:
Pohjakartta © Maanmittauslaitos

Kuva 4-1. Ehdotus pönttöjen sijoittamisesta alueelle.

4.2. Alueen puusto ja metsä

Vaahteralehtometsäalueen säilyttäminen on alueen monimuotoisuuden kannalta tärkeää. Metsässä esiintyvät vanhat vaahterat ja muut lehtipuut tarjoavat elinympäristöjä ja ravintoa lukuisille lajeille, kuten linnuille, hyönteisille ja nisäkkäille, kuten oraville, lepakoille ja rusa-koille. Yksi keskeinen toimenpide monimuotoisuuden turvaamiseksi on vanhojen lehtipuiden ja lahoppuun säästäminen. Nykyisillään alueella esiintyy vain niukasti lahoppuuta. Lahoppuuta on mahdollista lisätä esimerkiksi tekopötkkelöiden ja kelojen avulla. Tekokelot ovat keinotekoisesti kaulaamalla pystyyn tapettuja runkoja, jotka jäljittelevät luonnollista lahoppuuta ja tarjoavat elinympäristöjä esimerkiksi kovakuoriaisille, kääville ja kolopesijöille. Tekopötkkelö puolestaan toteutetaan sahaamalla puu katki n. 3–5 metrin korkeudesta ja jättämällä runko pystylahoksi paikoilleen. Kelo ja pötkkelöpuiksi suositellaan valittavan mahdollisimman järeitä ja suorarunkoisia puuyksilöitä. Myös maalahun puun lisääminen tuottaisi alueelle laajaa monimuotoisuushyötyä. Maalahoksi puuksi voidaan valita valmiiksi huonokuntoisia puuyksilöitä ja esimerkiksi ns. "riskipuita". Kaikki lisättävä lahoppu voidaan tuottaa paikallisista puista ja sijoittaa harkitusti metsän eri osiin. Suositeltava tuotettavan lahoppuun kokonaismäärä pysty- ja maalahot mukaan lukien olisivat väh. 10m³/ha.

4.3. Lammen ympäristö ja kasvillisuus

Puistossa sijaitseva lampi tarjoaa merkittävän mahdollisuuden lisätä alueen ekologista monimuotoisuutta. Ensisijaisia toimia on vedenlaadun parantaminen, liiallisen ruovikon ja vesikasvillisuuden poistaminen. Vesilintujen houkuttelemiseksi alueelle lammen ranta suositellaan kaivamaan loivaksi ja jättämään kahluumatalikko. Loiva ranta kahluumatalikkoineen tarjoaa esimerkiksi ruokailupaikkoja ja suojaisia lepopaikkoja. Lammen rantakasvillisuuden suositellaan antaa kehittyä luontaisesti. Rantapenkereelle voisi istuttaa kurjenmiekkää, joka on myös maisemallisesti kaunis.

Yksi vesilintuja hyödyttävä toimenpide on lampeen rakennettava kivisaareke. Vesilinnut voivat käyttää kivisaarekettä esimerkiksi levähtämiseen ja pesimiseen. Lisäksi kivien pintaan alkaa muodostumaan levää, joka toimii monien selkärangattomien ravintona. Kivien ympäristössä lisääntyvät hyönteisten toukat puolestaan toimivat ravintona vesilinnuille, sammakoille ja kaloillekin. Kivisaarekkeen lisäksi lampeen voidaan tehdä lahoppu-upotuksia, jotka houkuttelevat paikalle sudenkorentoja. Sudenkorennot puolestaan houkuttelevat paikalle hyönteissyöjiä, kuten monia varpuslintuja. Lahoppu-upotus tapahtuu upottamalla käsittelemätöntä puuta matalaan veteen, niin että se on osittain pinnan yläpuolella. Upotettu osuus toimii toukkien suojana ja kiinnittymispintana. Pinnan yläpuolista osuutta aikuiset sudenkorennot voivat käyttää lepopaikkanaan.

4.4. Muut istutukset

Puistoon suositellaan istutettavaksi marjapensaita tai -puita. Nämä tuovat ravintoa, suojaa ja pesimäpaikkoja linnustolle. Esimerkiksi orapihlaja on tiheä pensas, jonka suojissa monet linnut, kuten mustarastas, punarinta ja peippo voivat pesiä. Lisäksi orapihlaja tarjoaa marjoillaan ravintoa. Istutukset suositellaan sijoittamaan puiston reunamille tai polkujen läheisyyteen.

5. Yhteenveto

Puistoalueella havaittiin jonkin verran linnustoa, joka koostui pääosin kaupunki- ja puistoympäristöille tyypillisistä lajeista pois lukien varpunen, joka on erittäin uhanalainen laji. Pesehavaintoja ei tehty, mutta vanhoissa vaahteroissa esiintyi koloja, joita esimerkiksi kolopesijät ja lepakot voivat hyödyntää. Metsän puuston päälaji oli vaahtera, jota kasvoi runsaasti eri ikäluokissa. Lisäksi alueella esiintyi varttuneita tammia, tammen taimia sekä haapoja, koivuja, tervaleppiä ja lehtikuusia. Kuusettumista alueella ei ole tapahtunut, mutta lahopuun määrä oli vähäinen, minkä vuoksi metsän edustavuus jäi heikoksi. Lisäksi luonnonkasvillisuutta esiintyi niukasti, sillä alueen kasvillisuuden olivat vallanneet koriste- ja puutarhakasvit, kuten valkolumimarja ja pikkutalvio. Vieraslajeista havaittiin kurturuusun kaksi esiintymää sekä pajuangervoryhmän yksi laajempi esiintymä, joiden poistamista suositellaan. Puiston keskiosassa sijaitseva lampi oli luonnontilaltaan heikko: vesi oli tummaa ja täynnä lehtiä ja oksia. Rantakasvillisuus viittasi rehevöitymiseen pikkulimaskan ja raatteen runsaan esiintymisen vuoksi. Lammen rannasta otetut sammalnäytteet olivat tavanomaisia kosteilla paikoilla esiintyviä lajeja. Lähteisyydestä indikoivia lajeja ei havaittu.

Puistoalueen monimuotoisuuden parantamiseksi keskeistä on vaahteralehtometsän säilyttäminen ja lahopuun määrän lisääminen. Vanhat vaahterat ja muut lehtipuut tarjoavat elinympäristöjä monille lajeille. Lahopuun niukkuutta voidaan kompensoida tekopökkelöillä, tekokeloilla sekä maalaholla, joita suositellaan tuotettavaksi vähintään 10 m³/ha. Puiston keskellä sijaitseva lampi tarjoaa mahdollisuuden lisätä monimuotoisuutta parantamalla vedenlaatua, muokkaamalla rantaa loivaksi kahluumatalikoksi ja antaa rantakasvillisuuden kasvaa luontaisesti sekä istuttaa kurjenmiekkää. Lammen monimuotoisuutta voidaan edelleen vahvistaa rakentamalla kivisaareke vesilintujen käyttöön sekä tekemällä lahopuu-upotuksia, jotka houkuttelevat sudenkorentoja ja niiden myötä hyönteissyöjiä. Lisäksi puistoon suositellaan istutettavaksi marjapensaita ja -puita, kuten orapihlajaa, jotka tarjoavat ravintoa, suojaa ja pesimäpaikkoja linnustolle.

Viittaukset

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Vieraslaji.fi. <https://vieraslajit.fi/lajit/MX.38815>. Viitattu 8.10.2025.

Vieraslaji.fi. <https://vieraslajit.fi/lajit/MX.41381>. Viitattu 8.10.2025.